

Blwch 1.1 Buddiannau a delir drwy'r gyflogres sydd wedi'u cynnwys ym mlwch 1 ac sy'n effeithio ar eich ad-daliadau Benthyciad Myfyriwr

Wrth gyfrifo ad-daliadau Benthyciad Myfyriwr, ni ddylid cynnwys buddiannau a delir drwy'r gyflogres sy'n agored i gyfraniadau Yswiriant Gwladol Dosbarth 1A. Os ydych wrthi'n ad-dalu Benthyciad Myfyriwr neu Fenthyciad Ôl-raddedig a bod eich cyflogwr wedi talu'ch buddiannau drwy'r gyflogres (mae hyn yn golygu bod y dreth wedi'i didynnu oddi wrth eich cyflog ac wedi'i chynnwys yn eich P60 neu'ch P45), rhwch swm y buddiannau a delir drwy'r gyflogres sy'n agored i gyfraniadau Yswiriant Gwladol Dosbarth 1A yn unig yn y blwch hwn. Bydd eich cyflogwr yn gallu rhoi gwybod i chi faint yw'r swm hwn, os nad ydych yn siŵr.

Dyma fuddiannau'r cyflogwr sy'n cael eu cyfrif fel buddiannau a delir drwy'r gyflogres ac sy'n agored i gyfraniadau Yswiriant Gwladol Dosbarth 1A:

- ceir a faniau cwmni
- tanwydd ar gyfer ceir a faniau cwmni
- yswiriant meddygol a deintyddol preifat
- nwyddau ac asedion eraill a ddarparwyd gan eich cyflogwr

i I gael rhagor o wybodaeth am Fenthyciadau Myfyriwr a buddiannau drwy'r gyflogres, ewch i www.gov.uk/guidance/tell-hmrc-about-a-student-loan-in-your-tax-return.cy

Blwch 2 Treth a ddidynnwyd o'r swm ym mlwch 1

Rhowch swm y dreth a dalwyd gennych ar eich incwm ym mlwch 2.

Buddiannau o'ch swydd

Os cawsoch unrhyw fuddiannau neu dreuliau heb eu heithrio o'ch swydd, bydd angen i chi eu cynnwys ar eich tudalennau 'Senedd'. Bydd IPSA yn rhoi manylion i chi ar eich ffurflen P11D, 'Treuliau a buddiannau'. Os na chewch gopi o'ch P11D erbyn 6 Gorffennaf 2026, cysylltwch ag IPSA.

Os yw IPSA wedi talu'ch buddiannau a threuliau 'drwy'r gyflogres' (mae hyn yn golygu bod treth wedi'i didynnu o'ch cyflog a'i chynnwys yn eich P60) peidiwch â'u cynnwys ym mlychau 3 i 9.

Fel arall, bydd rhaid i'ch cyflogwr roi manylion o'ch buddiannau a threuliau i chi ar ffurflen P11D, 'Treuliau a buddiannau'. Rhowch y manylion o'ch P11D ym mlychau 3 i 9.

Peidiwch â chynnwys eitemau sydd wedi eu cwmpasu gan yr eithriad ar gyfer treuliau wedi'u talu neu eu had-dalu. Nid yw'r rhain yn ymddangos ar eich P11D, ac ni ddylech eu cynnwys ym mlychau 3 i 9.

Blwch 3 Teithio, gwarantau teithio a thalebau

Os oeddech yn defnyddio cardiau credyd neu'n cael gwarant deithio ar gyfer teithio nad oedd at ddibenion busnes, defnyddiwch y ffigur ar eich P11D a rhowch y cyfanswm ym mlwch 3. Os yw'r ffigur ar eich P11D yn cynnwys ychydig o deithio busnes, gallwch hawlio'r gost hon ym mlwch 10.

Blwch 4 Llety, ac eithrio Treuliau Llety

Os yw eich llety yn drethadwy, defnyddiwch y ffigur ar eich P11D a'i roi ym mlwch 4. Peidiwch â chynnwys unrhyw Dreuliau Llety a dalwyd gan IPSA gan nad ydych yn talu treth ar y rhain.

Blwch 5 Gwariant ar Gostau Swyddfa

Os talwyd neu ad-dalwyd unrhyw dreuliau'r swyddfa i chi gan IPSA, adiwhch y symiau at ei gilydd a rhowch y cyfanswm ym mlwch 5. Gall hyn gynnwys:

- rhent ar gyfer swyddfa, gan gynnwys ardrethi busnes
- gwresogi, goleuo, galwadau ffôn a deunydd ysgrifennu
- logi neuaddau ar gyfer cyfarfodydd neu gymorthfeydd

Gallwch hawlio'r treuliau hyn ym mlychau 10 i 13.

Peidiwch â chynnwys:

- eitemau cyfalaf fel cyfarpar swyddfa – mae'r rhain yn mynd ym mlwch 13
- cyflogau ar gyfer staff dros dro – mae'r rhain yn mynd ym mlwch 11
- cyflogau ar gyfer cynorthwywyr ysgrifenyddol neu ymchwil a dalwyd gan IPSA – mae eithriad yn bodoli ar gyfer y rhain

Blwch 6 Taliad wrth gefn

Rhowch ym mlwch 6 y cyfanswm a ad-dalwyd i chi gan IPSA ar gyfer:

- cyflogau staff dros dro, megis staff llanw yn ystod cyfnod o absenoldeb oherwydd salwch
- y gost o staff yr ydych yn eu cyflogi a'u talu'n uniongyrchol, gan gynnwys staff pwll
- y gost o ddiswyddo staff neu symud swyddfeydd

Blwch 7 Cronfa Cymorth Ariannol ac ad-daliadau arian parod eraill

Ym mlwch 7 rhowch y swm a ad-dalwyd i chi gan IPSA ar gyfer:

- llogi cerbyd neu gostau taci
- unrhyw gostau eraill na chawsant eu nodi mewn man arall ar y tudalennau 'Senedd'

Os ydych yn Lefarydd yr Wrthblaid, dylech hefyd gynnwys unrhyw swm a gawsoch gan y Gronfa Cymorth Ariannol ar gyfer cyflogi rhywun i'ch helpu gyda gwaith ysgrifenyddol neu ymchwil.

Gallwch hawlio'r treuliau hyn ym mlychau 10 i 13.

Blwch 8 Pob buddiant arall

Rhowch ym mlwch 8 y cyfanswm ar eich P11D nad ydych wedi'i nodi mewn man arall ar eich tudalennau 'Senedd'. Gall hyn gynnwys:

- benthyciadau cyfunol sydd â balans o fwy na £10,000
- car neu danwydd
- ffonau cartref

Blwch 9 Taliadau mantoli

Os byddwch yn gwerthu eitem neu'n peidio â defnyddio eitem ar gyfer eich gwaith y buoch yn hawlio lwfansau cyfalaf ar ei chyfer, efallai bydd yn rhaid i chi dalu tâl mantoli.

i I gael rhagor o wybodaeth am gyfrifo lwfansau cyfalaf a thaliadau mantoli, ewch i www.gov.uk/business-tax/capital-allowances

Treuliau'r swydd a dalwyd gennyh

Gallwch ond hawlio am y costau y bu'n rhaid i chi eu talu er mwyn gwneud eich swydd. Mae'n bosibl na fydd yr holl gostau y gallwch eu hawlio o IPSA yn gymwys ar gyfer rhyddhad treth. I gael rhagor o wybodaeth am hawlio rhyddhad treth ar dreuliau, ffoniwch ein llinellau cymorth ar 03000 581 587 neu 03000 581 589.

Peidiwch â chynnwys eitemau sydd wedi eu cwmpasu gan yr eithriad ar gyfer treuliau wedi'u talu neu eu had-dalu ym mlychau 10 i 13.

Blwch 10 Gwarantau teithio

Os oedd y ffigur a roesoch ym mlwch 3 yn cynnwys ychydig o deithio busnes, bydd yn rhaid i chi gyfrifo cost eich teithio busnes a nodi'r swm ym mlwch 10.

Enghraifft

Defnyddiodd John ei gerdyn credyd gan IPSA i brynu tocynnau trên gwerth £520. Mae cyflogwr John yn dangos hyn ar ei P11D. Fodd bynnag, mae hwn yn cynnwys y £120 a wariodd John ar deithio busnes.

Mae'n rhaid i John ddangos cost ei deithio busnes a theithio personol ar wahân ar ei dudalennau 'Senedd'.

Mae John yn rhoi £520 ym mlwch 3 ar gyfer ei deithio nad oedd at ddibenion busnes a £120 ym mlwch 10 ar gyfer cost ei deithio busnes.

Blwch 11 Cymorth ysgrifenyddol, clercaidd ac ymchwil

Gallwch hawlio'r gost o gyflogi rhywun i'ch helpu chi gyda'ch gwaith papur. Ym mlwch 11 rhowch gyfanswm cyflogau'r staff:

- a daloch yn uniongyrchol o'ch arian eich hunan
- a gawsoch o'r Gronfa Cymorth Ariannol
- a ad-dalwyd i chi gan IPSA am daliadau wrth gefn y gwnaethoch eu cynnwys ym mlwch 6

Peidiwch â chynnwys cost y cyflogau a dalwyd yn uniongyrchol i'ch staff gan IPSA.

Blwch 12 Treuliau swyddfa

Gallwch hawlio'r gost o redeg eich swyddfa o ddydd i ddydd ym mlwch 12. Mae hyn yn cynnwys costau gwresogi, goleuo, ffôn a deunyddiau ysgrifennu, a gall fod yr un ffigur a roesoch ym mlwch 5.

Ni allwch hawlio treuliau os gwnaethoch hawlio Gwariant Personol ar Lety Ychwanegol neu Gostau Llety ar gyfer yr un eiddo.

Blwch 13 Treuliau eraill a lwfansau cyfalaf

Gallwch ond hawlio am eitemau y byddai eu hangen ar unrhyw AS i wneud eich swydd.

Ym mlwch 13, gallwch hawlio'r gost o unrhyw dreuliau eraill nad ydych wedi eu rhoi mewn man arall ar eich tudalennau 'Senedd'.

Gallwch hefyd hawlio lwfansau cyfalaf ar gyfer y gost o brynu a gwella cyfarpar sydd eu hangen arnoch er mwyn gwneud eich swydd, megis desgiau a chypyrddau cadw ffeiliau. Bydd y math o lwfans cyfalaf a'r swm y gallwch ei hawlio yn dibynnu ar y gost ac amgylchiadau eraill.

Ni allwch hawlio lwfansau cyfalaf ar gyfer:

- cyfarpar TG a ddarparwyd o dan drefniadau'r Tŷ
- eitemau rydych yn prynu ar gyfer, neu i'w defnyddio yn, eich cartref eich hunan
- y gost o brynu car

i I gael rhagor o wybodaeth am lwfansau cyfalaf, gan gynnwys y Lwfans Buddsoddi Blynyddol (LBB), ewch i www.gov.uk/lwfansau-cyfalaf

Sylwer: ni allwch hawlio'r Lwfans Buddsoddi Blynyddol ar gyfer rhoddion, ond mae'n bosibl y gallwch hawlio lwfansau ar bapur yn lle.

Os ydych yn defnyddio'r cyfarpar ar gyfer defnydd busnes a defnydd preifat, bydd angen i chi ostwng eich hawliad gan swm y defnydd preifat.

Enghraifft 1

Mae Sanjay yn creu swyddfa yn ei gartref, gan wario £5,000 ar gyfarpar TG. Nid yw IPSA yn ad-dalu Sanjay am y gost hon. Mae'n defnyddio'r cyfarpar 70% o'r amser ar gyfer ei waith a 30% o'r amser ar gyfer defnydd personol. Mae'n dewis hawlio'r Lwfans Buddsoddi Blynyddol (LBB). Mae'n rhaid iddo ostwng swm y Lwfans Buddsoddi Blynyddol (LBB) gan swm ei ddefnydd personol - 30%.

Gall Sanjay hawlio £3,500 o LBB (£5,000 llai 30% ar gyfer defnydd preifat).

Byddai'n rhaid i Sanjay hefyd ostwng swm yr LBB y gallai hawlio os oedd ei amser yn y swydd yn llai na 12 mis.

Enghraifft 2

Daeth Jennifer yn AS ar 11 Mai 2025, a gwariodd £20,000 ar gyfarpar ar gyfer ei swyddfa. Nid yw IPSA yn ad-dalu'r gost hon. Mae hi hefyd yn defnyddio gliniadur a roddwyd iddi fel anrheg. Ei werth ar 11 Mai oedd £500.

Gall Jennifer hawlio LBB o £20,000. Ni all hawlio LBB ar werth yr anrheg, ond gall hawlio LAB.

Uchafswm y LAB y gall ei hawlio

Mae'r LAB wedi ei ostwng gan 330/365 oherwydd nid oedd Jennifer yn AS am flwyddyn gyfan

$$18\% \times 330/365 = 16.28\%$$

$$£500 \times 16.28\% = £82$$

Gall Jennifer hawlio LAB o £82. Mae hi'n cario'r £418 (£500 llai £82) sy'n weddill yn y gronfa, ymlaen i'r flwyddyn nesaf.

Mae Jennifer yn hawlio lwfansau cyfalaf o £20,082 (£20,000 LBB plws £82 LAB) ym mlwch 13.

Mae gennym ystod o wasanaethau ar gyfer pobl anabl, gan gynnwys arweiniad mewn Braille, ar sain ac mewn print bras. Mae'r rhan fwyaf o'n ffurflenni hefyd ar gael mewn print bras. Ffoniwch ein llinellau cymorth am fwy o wybodaeth.

i I gael rhagor o wybodaeth am lwfansau cyfalaf a thaliadau mantoli, ewch i www.gov.uk/business-tax/capital-allowances

Unrhyw wybodaeth arall

Blwch 14

Rhowch unrhyw wybodaeth ychwanegol yn y blwch hwn, er enghraifft, y rheswm pam y gwnaethoch ddefnyddio symiau dros dro a'r dyddiad y byddwch yn rhoi eich ffigurau terfynol i ni.

Rhagor o gymorth os bydd ei angen arnoch

Os na allwch fynd ar-lein:

- ffoniwch ein llinell cymorth yn Adran Gyhoeddus 1 (PD1) ar 03000 581 587 neu 03000 581 589 i gael cymorth gyda'ch Ffurflen Dreth
- ffoniwch PD1 ar y llinell cymorth uchod neu gallwch ffonio Gwasanaeth Cwsmeriaid Cymraeg CThEF ar 0300 200 1900 i gael copïau papur o'r taflenni cymorth a ffurflenni

Arweiniad yn unig yw'r nodiadau hyn sy'n adlewyrchu'r sefyllfa ar adeg eu hysgrifennu. Nid ydynt yn effeithio ar yr hawl i apelio.